

Současná kůrovcová kalamita je největší v historii ČR, letos kůrovec napadne až 15 mil. m³ dřeva

Doc. Ing. Petr Zahradník, CSc., náměstek ředitele Výzkumného ústavu lesního hospodářství a myslivosti

Zdroj: VÚLHM / České noviny

"Situace se permanentně zhoršuje, kromě sucha se projevují i další faktory jako nedostatek (těžařských) kapacit, špatný odbyt dřeva, snížená cena dřeva," řekl Zahradník. Likvidace kalamity podle něj bude trvat roky a oproti dřívějším kalamitám bude její zvládnutí v řadě ohledů složitější.

Například proti stavu před rokem 1989 nyní nelze direktivně nařídit, aby se technika a lidé direktivně přesunovali přes celou republiku do míst kalamity.

Pružnou reakcí na kůrovcovou kalamitu podle Zahradníka ztěžuje i stávající zákon o zadávání veřejných zakázek či omezené možnosti asanace kůrovcového dřeva chemickými prostředky u drobných vlastníků.

Pro rychlejší zvládnutí kalamity by se podle Zahradníka dala použít takzvaná rajonizace lesů. Oblasti, které kůrovec zlikvidoval z 80 až 90 procent, by se nechaly být a těžařské kapacity z nich by se soustředily do míst, kde je ještě co zachránit.

"Nejhorší situace je na severní Moravě, ve Slezsku, zhoršuje se situace na Vysočině a v jihozápadních Čechách," řekl.

Současná obří kůrovcová kalamita podle Zahradníka začala již v roce 2003 a do konce roku 2017 při ní kůrovec napadl přes 20 milionů metrů krychlových dřeva. Kalamitu lze podle Zahradníka rozdělit na tři etapy. První etapu v letech 2003 až 2004 spustilo abnormální sucho a dlouhé teplé léto v roce 2003. Druhou etapu odstartovaly orkány Kyrill a Emma v letech 2007 a 2008 a nynější etapa začala v roce 2015 po abnormálním suchu.

Loni se v celé ČR vytěžilo 19,4 milionu metrů krychlových dřeva. Letos očekávaných až 15 milionů metrů krychlových dřeva napadených kůrovcem tak představuje přes 75 procent loňské těžby. V objemu si lze 15 mil. m³ dřeva představit jako vlak plně naložený dřevem dlouhý 5000 kilometrů.

Kůrovcová kalamita způsobující přebytek dřeva na trhu a pád jeho cen se přímo dotýká výsledků největšího vlastníka lesů v zemi, státního podniku Lesy České republiky (LČR). Podnik v říjnu oznámil, že letos čeká propad zisku na 600 až 800 milionů korun z 3,7 miliardy korun loni. Současně Lesy ČR nevykloučily, že by pro své budoucí financování mohly využít úvěr. Podnik od září vede bývalý ředitel Vojenských lesů a statků Josef Vojáček, který za prioritu svého vedení označil právě likvidaci kůrovcové kalamity. Kalamitní těžby se u Lesů ČR projeví v meziročním zvýšení těžby dřeva, která za leden až červenec meziročně vzrostla o 21 procent na 5,72 milionu metrů krychlových.

Podle Jiřího Remeše z Fakulty lesnické a dřevařské České zemědělské univerzity musí lesníci nové porosty založit tak, aby lépe odolávaly současné klimatické změně. "Musíme vytvářet lesy více odolné s větší pestrostí v druhové skladbě a využívat i nepůvodních druhů dřevin, které vykazují vysoký potenciál adaptace," uvedl Remeš. Jako příklad uvedl využití douglasky tisolisté, která se podle něj již vysazuje Německu či Francii.

Lesníci by však podle předsedy České lesnické společnosti Pavla Drašíka neměli rezignovat ani na vysazování smrku, který dokáže les ochránit před vyschnutím a úhynem lesních ekosystémů.

"Potřebujeme důvěru veřejnosti v lesní odborníky, kteří mají zájem předat porosty v co nejlepším stavu. V minulosti se jim například podařilo dát do pořádku imisemi zdevastované lesy v Krušných horách či Krkonoších," řekl ke zvládnutí nynější kůrovcové kalamity.

Kůrovcové kalamity na území ČR:

Roky:	Důvody kalamity:	Objem kůrovcem napadeného dřeva:
1868-1878	nezpracované polomy po vichřici na Šumavě	6 mil. m ³
1944-1952	zanedbaná péče o lesy kvůli nedostatku pracovních sil a sucho v roce 1947	2,3 mil. m ³
1983-1988	polomy z let 1982-1984, suché roky 1982-1983	6,65 mil. m ³
1993-1996	abnormálně nízké srážky a extrémně vysoké teploty	

Poznámka redakce

Po letmém srovnání předchozích kalamit vyplývá, že kůrovcem zlikvidované stromy jen za rok 2018 více než dvojnásobně převyšují minulé kalamitní pohromy. "Po orkánu Kyrill v r. 2007 došlo na Šumavě k ideologické bezzásahové, rozsáhlé a rychlé výrobě „divočiny“ ochranou kůrovcového žíru pod pláštíkem požadavků neúměrně rozsáhle vymezeného národního parku. MŽP politicky prosadilo bezzásahovost na většině území NP Šumava. „Konceptně“ byly zlikvidovány vodu „vyčesávající“ hřebenové smrčiny v délce více než 40 km a s nimi i pralesové stromy, které 300 let odolávaly nepříznivým okolním vlivům, vznikla zde trvalá množárna kůrovce a bylo zahájeno vysoušení nejen Chráněné oblasti přirozené akumulace vod Šumava (kde vysychají nejcennější biotopy rašelinišť), ale i návazných území.

Ve vazbě na vzrůstající stresové klimatické faktory vzniká národní kůrovcová kalamita jakou jsme ještě nezažili, s fatálními dopady environmentálními, ekonomickými i sociálními. Zatím ideologové bedlivě střeží otvírání pandoriny skříňky o pohnutkách vzniku epidemie - nutné je proto zvýšené uzavírání Šumavy. Ideologové pod vidinou vytváření divočiny v kulturním území Česka zavrhlí nejen tradiční ochranu dochovaných hodnot vč. proklamací ochrany krajinného rázu či předběžné opatrnosti, ale i světově vědecký ekosystémový asistenční management. **A tak po disturbancích našich lesů, které nás ekologicky stabilizovaly, úspěšně spějeme k lesostepním formacím a aridizaci humidního Česka, kde jsme s vodou odkázáni pouze na nebeské srážky.** Co je ještě potřeba, abychom pochopili, že jsme se stali hříčkou další zvrhlé ideologie ?